

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

C. xxii. Q[uod] ex possibili non sequitur i[m]possibile. Et quid ex quo
necessario co[n]sequatur nouit altissimus qui om[n]ia solus potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

spōitione subsistēdi formā omnia sortiantur quaten⁹ bona sunt: alias aut nō forme existēdi imaginē gerūt: sed defectū illi⁹ enormitatis sue vitio ptestatū. ¶ Prescīentia ergo reb⁹ causa eueniendi nō est: aut euentus rerū ei causa est prescīēdi: ne aut tēporaliū motus eterne puidētie causa sit: aut a purissimo fonte bonitatis: malorū profluāt riuuli. Deus vero bonorū dūtaxat auctor est. Qd̄ vero in topicis vulgo obiicit: quia necessario si quid prescitur eueniet/ nullo veritatis robore subnixū est: nisi forte reb⁹ ab omni necessitate absolutis modū cōplexioni quis tribuat: vt poti⁹ necessitate cōsequēdi q̄ consequētis pposite enūciationis veritas cōstet. Nec me artabis: vt licet dispositarū rerū mutabilem esse fatear naturā: scientiā disponētis ob hoc dicā esse mutabile: cū fm̄ ipsius veritatis archanū (iohannē filiū tonitruū loqr) fidei cōstet: quia quātacūq; sit labilitas subiectori: qd̄ factum est in eo vita erat: per quē facta sunt vniuersa. Eius itaq; dispositio tāta sue stabilitatis incolumitate viget & munit: vt nullo rerū motu cōcuti: nulla possit tēporis aut casus mutabilitate cōuelli. ¶ Q̄ ex possibili nō sequit̄ ipossibile. Et qd̄ ex quo necessario cōsequatur nouit altissimus q̄ oīa solus potest. Caplm̄. XXII.

Nstas tamen dicēs. Nisi euenierit aliquid qd̄ preuidit illud certa significatione cōplectens: forte lapidē recasurum in terrā fallitur dispositio: quia ergo lapis nō recidere potest/iubes me de duob⁹ eligere: quorū neutrū cōmuniter approbat: vt vel fatear prouidentia posse falli qd̄ fides abhorret: vel qd̄ absonū est/ex possibili impossibile cōsecutione vera consentiā euenire. Angustie quidē sunt vndiq; hinc ne diuinā minūā maiestātē: inde ne multorū clamorib⁹ & sentētie que iā fere oībus persuasa est contradicā. Sed quia melius est incidere in linguas hoīm q̄ impie versari in deū: si utrūq; vitare nō possum: absonus malo videri q̄ perfidus. Nō etenī omnib⁹ persuasum est: qd̄ ex possibili impossibile non sequat̄: nā hoc nōnulli recipiūt. Sed an recte viderint ipsi & iudicent. At vt ex vero falsum sequat̄: nemo sapiēs acq̄escit. Verū siqdē ex falso seq̄t̄ & vero: sed ex vero nō nisi verū. Ex possibili quoq; & ipossibili interdū possibile sequit̄: nō tamē ex quouis ipossibili oīa impossibilia: nisi forte aliud tibi psuaserint illi quorū si oīa vera sūt ex vno ipossibili sequūtur oīa ipossibilia: et ex quouis falso queribet falsa. Si vero obtinuisses ex vero falsum: iure et ex sentētia omniū quererer me a semita veritatis abductum. Non tamen his importunitatibus eatenus premor: vt quod inopinabile est

e ii

Dispositio rerū licet sit mutabilis: tamen dispositiū scientia est immutabilis.

Cause angustiarū auctoris super hoc articulo.

Polícraticí de Curialhū nugis.

licet inueniam confortes erroris/propria temeritate tueri contendam. Malo cum achademicis (si tamen alia via nō pateat) de singulis dubitare: q̄ pernicioſa ſimulatione/ſciēter quod ignotum eſt vel abſcōditum temere diffinire: preſertim in quo aſſertioni mee fere totus aduerſabitur mundus: eoq̄ libentius achademicos audio q̄ eorum que noui nihil auferunt: & etiā in multis faciunt cautiore magnorum virorū auctoritate ſuffulti. Cū ad eos etiam in ſenectute tranſerit ille in quo latinitas noſtra ſolo inuenit quicquid inſolēti grecie eleganter opponit aut preſert (ciceronē loquor) romani auctorē eloquii: quem ad eos quaſi in calce vite diuertiffe liber de natura deorū, inſcriptus docet. Efferant ſtoyci inopinabiles ſentētias ſuas: quas paradoxas uocant/veras quidem preclaras & amirabiles: nos pingui (vt dicitur) minerua agentes: nihil eorum approbamus que omnibus aut pluribus aut ſapientibus ſingulis in facultate ſua probabilioribus falſa eſſe uidentur. Nec ſi cicerō ipſe aut ariſtotiles impoſſibile ex poſſibili producat: acquieſcendum ſentio: me poti⁹ ali⁹ qua fallacie nube deceptum veriſimiliter opinabor. ¶ Hac ergo via tendiculas tuas egredior: vt dicam prouidentiam falli nō poſſe: rem tamen que preuiſa eſt poſſe non euenire. Sed quid in ferre cōſueueris ſcio. Ergo poſſibile eſt eam non eſſe preuiſam. ¶ Eſto inq̄: quo ultra progredieris? Ergo inquis reclamante philoſophia: & quod eſt nō eſſe: & quod fuit poſſibile eſt nō fuiſſe: & que iam preterierūt reuocari poſſunt ne fuerint. Et quidem infinitam potentiam dei ſcientiæ & ratiōculæ mee legibus nō coarcto: nec ei finem quoniam nō habet impono. Scio enī quia oīa poteſt: ſed tamen quia mendose colligis patenter uideo. Primo quia diuine maietatis immēſitatem paruitatis humane modulo circūſcribis: & eternitatis immutabile ſtatū quem null⁹ omnino motus attingat: labentium rerum imagine & ſuccedentiū ſibi temporum uarietate diſtinguis. Sed lōge ſecus eſſe hic atq̄ in his ex precedentibus oportuit concipi: cū eternitatis ſtatū nullus omnino motus attingat: & creatura quelibet acceſſu vel deceſſu accidētium moueatur. Homo ſiquidem ſi quid prouidet futurorum: ſtatim mentē eius quidē mot⁹ aggreditur vt animus quadā applicatione ſui ad aliud apud ſe futuri operis ſpeciem prefiguret. ¶ Eandemq̄ pleniq̄ nūc quaſi in archiuis memorie deſcriptā reponit: nunc quaſi in ſpeculo nativæ puritatis replicat & reuoluit. Facilius enim eſt motum hūc ab animo oīno deficere/q̄ contēplationi iugi animo inherere. Et quidem

Cicero autor
romāi eloquiſ.
Stoici.

Cicero.
Ariſtoteles.

Cōcluſio ad
preſ. ſm aucto-
ris opinio-
nem.

Philoſophia.

hic motus si non prouidentia est: aut prouidentiam parit: aut ei cuiuscūq; federis noticia vicinatur. Cum vero motus precedēs / & ex eo cōcepta species futuri operis sequela frustratur: inanis est agitatio mentis: & q̄si umbra in somnis sine veritatis corpore euanescit. Motus tamē quia re ipsa fuit in anima: nō potest non fuisse in anima: & anima que motus agitatione mota est / non mota nō fuisse non potest. Porro diuine simplicitatis stat⁹ longe alia conditio est. ¶ Ea siquidē vno simplici & indiuiduo aspectu (vt predictū est) que sūt que fuerūt: & que futura sūt omnia cōtemplatur: nulloq; rerum mutabiliū lapsu mouetur / sed in se ipsa semel & simul contuens vniuersa: subsistit inuariabilis: stabilisq; manens dat cuncta moueri. Et licet ei interdum preteriti tēporis aut futuri verba aptent: non ei quicq; ex hoc subtrahi vel impēdere: sed rerū subiectarū mutabilitas si qd proprie dicitur veraciter iudicatur. Cū ergo ipsū aliquid prenouisse audiuimus minime intelligimus fluxu temporis eius preterisse sciētiam: sed si verborū naturā sequimur: precessisse tēpus quo veraciter credatur ei⁹ quod futurū erat habuisse noticiaz. Sic utiq; eum ab eterno certū est omnia preuidisse: non q̄ visui eius motu suo quicq; subtrahat tēpus: sed quia qui vniuerso tempore natura prior est / suus omnia sēper cōprehendat aspect⁹. ¶ Eius ergo prouidentia in sui dispositione non fallitur: quia eam semper sequela operis comitatur. Sed nec falli potest: quia nec ex mutabilitate rerū: nec ex temporis fuga aut versibilitate potest aliquid esse absconditū ab oculis eius. Hominiis vero falli potest & fallitur dispositio / quia res cuius apud se prefigurauit speciē p̄cessu tēporis / aut omnino nō euenit / aut in alia specie in publicum procedit. Nec tamen quecumq; preteriti verbi significatione clauduntur / rebus sunt aggreganda preteritis. Nec si me vixisse profitear florente paripatetico palatino / ideo mihi vitā elapsam aut preteritam esse confiteor. Aut si ab arrianis eugenio presidente dissensi non ob preteriti temporis gratia a fidei & confessionis illius integritate diuerti. Ceterū quia quandoq; verum fuit dicere nunc viuo: sic sentio / eleganter & vere fateor in sequentibus quia tūc vixi: & sic senti: nec tamen vitā preteriit se vel sensū. Scio tamen quis dixerit quia in hoc erram⁹ q̄ mortem nō prospicimus. Magna pars eius iam preteriit / quicquid etat̄ retro est / mors tenet. Sed certe si ei semel fuisset vita elapsa: aut hoc oīno nō diceret: aut diceret rediuiuis. Non est ergo necesse preteriisse quicquid preteriti tēporis significatur verbo.

Boeti⁹ lib. iij.
de cōsola. p̄p̄.

Deo oīa patēt
homini neq; q̄

Arriani.

Seneca ep̄la
liiij. lōgū mihi

Policratici de Curialiū nugis.

Aristoteles.

Omnia apud
deū possibilia
Sed utrū que
facta sunt po-
terit facere nō
fuisse: hic vi-
det q̄ non.

Et licet predestinati sint multi: nō ideo quia preelecti sunt pre-
teritū predestinatio. Et quāuis nō predestinati esse possint: pote-
rit aliquid qđ preteritū sit: ne preterierit reuocari. Nota siquidē
predestinationis quocūq; verbi casu vtaris quātū in eo est futu-
rum potius q̄ preteritū signat: & eū de quo dicā nisi iam forte
euaserit: indicat esse saluandū. Est enī (vt dici solet) verbū fecū-
dum / & in se semper verbi alteri⁹ intelligentiam claudit. Non
itaq; motū aliquē predestinanti ingerit: sed ei qui saluandus est
primitiua disponentis dei gratia patere asserit hostiū salutis: &
ianuā misericordie qua procedēte tēpore possit saluari: imo sal-
uabitur: licet possit & non saluari. Nec mihi illud aristotelis tui
obiicias: quia fuisse qđ fuit / et esse qđ est: quando est / necesse est
vt colligas enūciationes que preteriti tēporis habent copulam
veras esse precise / vel precise & ex necessitate falsas. Minime
nāq; hac obiectione iuuaberis: cū et ipsa Aristotelis verba faci-
ant questionē / & articulo discutiendo nullū aut parū ferāt sus-
fragiū. Regule siquidem integritatē subuertunt enūciationes
que preteritis vim futuri cōtingentis adiungunt. Puta / verum
fuit heri te cras esse lecturū: aut te Plato quādoq; sciuit dormi-
turū in quib⁹ ex adiunctione futuri / p̄teriti tēporis fides vacillat
Dū enim tu poteris nō dormire: et hoc plato poterit nesciuisse /
nō q̄ motus qui in anima ei⁹ fuit non fuisse possit: sed q̄ que fuit
scientia mutabilitate rerum & tēporis lubrico in opinionē pote-
rit denotari: si tamen cōtingentiū futurorū vlla possit esse scien-
tia: quā sit indubitata opinio que scientiā pbabiliter imitatur.
Item qđ heri verū fuisse predixim⁹ / non fuisse poterit verū: nō
q̄ res p̄terita reuocet: que in eo nulla preterit: sed qđ res futu-
ra expectat: que ab insidiis fortune pendet vt sit. Deinde tu ip̄e
potes prouidisse aliquod bonū: qđ forte futurū est bonum & po-
test nō fore bonum: & idem potes nō prouidisse bonum: nō quia
possis nō prouidisse qđ prouidisti: sed quia potest nō bonum esse
qđ prouidisti. Itē potes qđ pmisisse vel stipulat⁹ esse vtiliter: idēq;
potes nō pmisisse: aut nō stipulatus esse vtiliter qđ tū pmisisti /
vel stipulat⁹ es nō pmisisse / aut nō stipulat⁹ esse nō potes. Pre-
terea tu in fundū sempronianū illū qui te sequit⁹ precessisti: & si
aliū precessisti: te ali⁹ aut secut⁹ est / aut sequit⁹ / aut sequet⁹. Cū
ergo cōsequentis possit euacuari euētus: antecedentis quoq; ve-
ritas possit infirmari: vt & tu qui precesseras nō precessisse pos-
sis. Quo tamen ingressus es nō potes nō fuisse ingressus: neq;
et qđ factū est cōnumerari potest infectis: neq; qđ preterit / ne

firerit poterit reuocari. In his enim omnibus que mente cōcepta/
 vel verbis expressa/vel actu cōpleta transferūt:nō possunt/nec
 poterunt exinde non fuisse:& si qualia futura erant:dū eadē sui
 natura certus nō fixit euetus/valeant non fuisse. Talium vero
 claudūtur ambitu omnia que cuiuscūq; generis iminentis appel
 latione claudunt: licet familiarius ad quātitatē/aut ad aliquid/
 aut quodlibet aliorū naturaliter applicetur. Quid ergo mirū si
 ille qui omnia potest/& que preuidit nō preuidisse potest: cū con
 stet fidei q̄ ea que p̄uisa sunt nō euenire possunt/& que nō sunt
 preuisa possunt euenire/nec tamen citra cōspectū p̄uidētie va
 leant euenire? At enī Esaias. Si volueritis ambulare in prece
 ptis meis/& audieritis me: bona terre comedetis. Q̄ si nolueri
 tis & me ad iracūdiā cōcitaueritis: gladius deuorabit vos: quia
 os dñi locutū est. Ecce q̄a liberū hic seruat arbitriū:dū si volue
 ritis & si nolueritis dicens. In vtrāq; partē nō ex iudicio irretra
 ctabili fatore dei: sed ex merito singulorū omnib⁹ penā vel pre
 mium repromittit. Esset utiq; in voluntatē collata cōditio pro
 merēdi inutilis: si faciendi vel nō faciēdi necessitas esset p̄uidē
 die: vel fatorū nexib⁹ illigata. Q̄ si istud nō sufficit cōtentiosus
 an nō ex euāgelico testimonio poterat in passione filius rogare
 patrē suum vt exhiberet ei plusq̄ duodecim legiones angelorū/
 cū tamen liqueat ex post facto nō hoc sed oppositum ei⁹ q̄a con
 tigit fuisse p̄uisum? Nec perspicacioris ingenii moueat sensum
 si in tante maiestatis scrutinio exemplis deficiim⁹/nec rōnibus
 abūdamus:cū amirationē ratio tollat/& exemplorū inductio
 singularitatē excludat. Ipsa vero ineffabili singularitate mira
 bilis & mirabili imensitate singularis omnē sensum exsuperat
 nō modo hoīm sed & angelorū. Scio equidē quia scrutator ma
 iestatis opprimef a gloria/& ex edicto altissimi bestia si mon
 tem tetigerit lapidib⁹ obruendā. Vnde que in talib⁹ p̄ponūtur
 sine preiudicio in meliorū inuestigātis animo potius dicta sunt q̄
 temeraria cōtentione ad expugnationē veri aliquid statuentis
 Sed nec illud me scire cōfiteor cur hoc reprobato aliū p̄legerit
 nisi q̄ cum patrib⁹ sentio in illo occultā dei iustitiam venerādā
 in hoc manifestā gratie misericordiā amplectendā. Nā & ille
 qui raptus ad tertiū celum audiuit archana verba que non licet
 homini loqui:huius difficultatis articulum nō tam discutiens
 q̄ ammirans altitudinem diuitiarum sapientie & scientie dei/
 confessione humili veneratus: iudicia eius incomprehensibi
 lia/& vias impenestigabiles esse pronunciat. Incerta & oc

Esai. f.

Ius et iustitia
idē p̄mittunt
vt. ff. de iusti. x
iur. l. j.Prover. xxv.
Hebre. xij.
Exodi. xvij.

ij. Corin. xij.

Rom. xj.
ps. l.

Polycratici de Curialū nugis.

Eccles. i.

Rom. xi.

Theologia
quātam vim
habet.

Academie
regula.

Peripateticus
Palatinus.

culta sapiētie dei / qui sibi manifesta esse cōgratulatur / opera ei⁹
supra sensū hominis magnificata asserit: & dū scrutat oīa / cogi-
tationes altissimi nimis pfundas agnoscit. Huic veritati confo-
nat quod in ecclesiaste sc̄tus salomon in auditu fideliū cōciona-
tur. Est homo qui dieb⁹ & noctibus nō capit oculis somnum: &
intellexi q̄ omniū operum dei nullā possit inuenire homo ratio-
nē eorū que sunt sub sole. Et q̄to plus laborauerit ad querendum
tanto minus inueniet etiam si dixerit sapiēs se nosse: nō poterit
reperire. ¶ Si ergo inueniri non potest ratio subsolarium quis
plenarie supra solarium redditur⁹ est rationē? Quis em̄ cognouit
sensū domini / aut quis cōsiliarius eius fuit? ¶ Cōstat itaq; sic ra-
tionē omnium veritatis ardore querēdā: vt pia intētio suam in-
firmitatē agnoscat: et ex omnib⁹ rebus pficiat: dū sibi persua-
sit diuinā maiestatem fideliter honorandā: & misericordie inde-
ficientis abyssū iugiter amplectendā. Deniq; apud philosophos
cautū est talia manere predicata qualia subiecta pmiserit: oīmque
predicamentaliū vim et proprietatē naturalium finibus limita-
ri. Eademque cū ad culmen theologie ascēditur quasi natiuo colo-
re destitutam: & robore alterari. Plane deficit vis verborū: &
intellectus ip̄e mortalis succūbit: vbi diuine discutitur immen-
sitas maiestatis: & in naturalib⁹ obtinet his scilicet que rerum
numerū augēt vel minuunt: vt quod fuit nō possit nō fuisse: aut
non preterisse quod preterit: dū tñ qd̄ preterit verū fuit se fore
lecturum: nihilominus verum fuisse non possit. Quod itaq; pre-
teritū est / reuocari non potest ne fuerit: & eque quod ex insidiis
fortune pēdet / dum ex facilitate nature vtriuslibet sortis expe-
ctat euentū: nulla eueniendi subicit sibi necessitas. Sic forte dū
prouidētie nō impletur effectus: quod futurū est & non euenire
potest / potest etiā nō fuisse p̄uisum. Nō tamen (vt predictū est)
inuestigationis audacia / omnipotēti animo aut immēsitati ei⁹
quācūque prescribo mēsurā. Hoc autē cū multis sentio: quia si quid
deus preuidit eueniet: & si nō euenierit / non preuidit. Vnde pro-
babiliter ad minus colligitur: quia si potest non euenire / potest
etiā non fuisse p̄uisum. Quid enim ex quo veraciter conse-
quat: ipsa veritas nouit / iuncturāque rationū plene & p̄fecte p̄mi-
tina ratio p̄fat. Hāc autē humano generi indulget academia aī-
qua licētia vt qcqd̄ pbabile vnicuique occurrit suo iure defēdat. So-
lebat nostri tēporis pipatetic⁹ palatin⁹ oīb⁹ his p̄ditioib⁹ obuia-
re vbi nō cōsequētis intellectū antecedētis cōceptio claudit: aut
nō ātecedētis p̄trariū / p̄sequētis destructoria ponit. Eo q̄ oēs ne

cessariam tenere psequentiā velint/ & si nōnulle sola/ dū tamen magna sint p̄bilitate cōtente. Sicut em̄ sciētie assistit euiden-
 tior p̄ sui perspicuitate opinio: sic & singula quo p̄bilia sūt:
 eo necessariorū fideliorē imaginē preferunt. ¶ Et ne me soli⁹
 opiniōis lubrico fluctuare putes/ auctore quo me tueur magnū
 p̄fero augustinū: q̄ locū illū exponēs euāgelii: vbi de multis mā-
 sionib⁹ que in domo patris sunt a saluatore fit mētio/ ait. Si quo
 min⁹ dixissē vobis quia vado parare vobis locū: id est si nō essēt
 predestinati: dixissē ibo & predestinabo. Diuersitatē etenim
 mātionum que in domo patris electis suis preparate sūt diuine
 predestinatiōi coaptat que saluādis pro beneplacito disponētis
 parit diuersa carismata gratiarum & munerū. Cū ergo tantus
 pater hunc apprehēderit interpretatiōis sensum vt dixerit si nō
 essēt predestinati dixissē vobis: ibo & p̄destinabo. credibile est
 dum rerū pendet euētus: si omnipotēti placeat eos qui nōdum
 predestinati sūt posse predestinari ad vitam: & qui iam scripti
 sūt in libro vite: exigētibus meritis ab eo posse deleri. Hinc est
 forte. Deleantur de libro viuentiū/ & cū iustis nō scribant. Itēq;
 Aut dimitte eis hanc noxam: aut dele me de libro tuo que scri-
 psisti. Qui nat⁹ est (inquit euāgelista) ex deo: nō peccat/ quoniā
 generatio celestis seruat eum. Generatio utiq; celestis est eter-
 na predestinatio: cuius omnes filii ingrediūtur ad vitam. Et si
 possibile sit eosdem preuaricatiōis merito a iustitia que via vi-
 te est aberrare. ¶ Si mihi nō credis: audi vel illum: cui si angel⁹
 de celo contradixerit/ dignissimo anathemate cōdemnabitur.
 Pater inquit ex eis quos dedisti mihi/ nō perdidisti quēq; sed ser-
 uauit eos. Nōne queso iam illos perdiderat qui retrorsum abierāt?
 Nōne etiam quodāmodo iam iudam perdiderat? Sed certe nō
 acceptauerat eum in archano consilii filius: nec pater seruandū
 inter cōscriptos filio dederat illum qui non fuerat p̄destinat⁹ ad
 vitam. Si vero alii preordinati erant/ si labi non poterant quare
 pro eis tanta sedulitate filius intercedit? Saluandi ergo erant:
 & tamen dum peregrinabātur a domino/ mortem poterāt pro-
 mereri: ad vitā nulla necessitate predestinatiōis artati. ¶ Glo-
 riatur quis q̄ eum nihil separabit a caritate christi: & tamen ca-
 stigat corpus suum & in seruitutem redigit: ne forte cum aliis
 predicauerit ipse reprobis inueniatur. In apocalipsi quoq; mo-
 nentur angeli ecclesiarum nunc agere penitentiā/ & prima ope-
 ra facere/ ne moueatur candelabri eorū: nunc tenere locū suū ne
 eundē alteri cedant. Cur ita si que futura erant mutari non pote-

Johan. xiiij.

ps. lxxvij.

Exodi. xxiij.

i. Johan. ij.

Johan. xvij.

Johan. vi.

Rom. viij.

i. ad Corin. ix.

Apoca. ij. x. iij.

Polícratici de Curialíū nugis.

Dictū philoso-
phorū gētiliū
rāt? Hec quo snia nec gētiliū philosophos latuit: qui fatorum se-
riem dicunt immobile: nō quia moueri non possit: sed quia mo-
ueri omnino nō contingit. Hinc est illud. Exire a mediis potuit
pharsalia fatis. Itēq; poeticiū quo senex carnotēsis ī fortune an-
gustiis frequēti? vtebatur. Fata viā inuenient &c. ¶ Que ve-
ro elapsa sūt & secunde dispositionis effectu completa naturali-
ter quidem non possunt non fuisse: licet nihil asserere in alteru-
tro audeā in iniuriam disponētis. Ait tamē doctorū doctissim?
(hieronimū loquor) Audenter loquar. Licet de? omnia possit
virginē tamē post ruinā suscitare nō pōt: potest tamen coronare
corruptam. Et quidē diffinitionē virginis eodē interptante apo-
stolus ponit: vt sit xgo que sancta est corpore & spiritu. Sed p-
culdubio deus et sanctificare animā virtutibus: et carnē potest
reintegrare corruptā: vt tota substātia sui videri possit que ceci-
derat suscitata. Quod si oratorio tropo vsus intellexit que fue-
runt non posse non fuisse: nō necesse fuit ad virginē prostratam
recurrere: cū in preteritis oibus simili sentētia vel errore hoc idē
potuerit inueniri. ¶ Sententiā vero ab errore sciēter diuido: eo
q; sententia semper habere debet veritatis significationē sicut
apud sanctū iob inuenis. Quis est iste inuoluens sententias ser-
monib? imperitis. Sed forte virginitas aliquis gradus est: quē
impossibile est a quacūq; corrupta apprehēdi. Quod autē possi-
bile dicitur: interdum ad facilitatē que singulis inest vel ex for-
tune calculo/vel ex aptitudine dispositiōis refertur: quādoq; ip-
sam naturā rerum respicit: nūc ad fontē omniū diuinā reflectit
maiestatē: a qua omnis nō modo personarum potentat?/sed re-
rum omniū que videri vel cogitari possunt potestas est. Hinc
illud salomonis. Omnis potestas a dño deo est. Aduersus hanc
nulla vnq; me contumacia erigam: certus quia ipa sola est que
potest animam & corpus mittere in gehennam.

Abiectio noui stoici. Capitulum. XXIII.

Restat tibi illi? stoici tui questio: quē in apulia diuti?
morātem vidi vt post multas vigilias/lōga ieiunia/
labores plurimos & sudores/ tanto infelicis & iutilis
exilii questu/ in gallias virgilii ossa poti? q̄ sensum re-
portaret. Querebat etenī ludouicus ille an posses aliquid face-
re eorū que minime factur? es. Q̄d cū admisisses: mille tibi au-
reos offerebat dum illud efficeres: quos si forte respuēres eos ti-
bi quātalibet summa multiplicari iubebat: vt quod leuiter fieri
potest efficias. Tandē ipudēti & impudico soluebatur cachino/

Hieronim? do-
ctorū doctissi-
mus.

Job. xxxviii.

Rom. xiiij.

Virgilij ossa ī
galliam sunt
portata.
Ludouicus.